

***ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА СЛУЖБА
КОСОВСКА МИТРОВИЦА***

**38220 КОСОВСКА МИТРОВИЦА
УЛ.ЦАРА ДУШАНА БР.10
Тел. 028/497-031, Тел/факс 028/497-044
E-mail: pskm@open.telekom.rs
Сајт: psss.rs**

ПОЉОПРИВРЕДНИ БИЛТЕН

Број VIII бесплатан примерак
Август 2017. Косовска Митровица

САДРЖАЈ БИЛТЕНА

РАТАРСТВО-ПОВРТАРСТВО

- Заоравање стрништа урадити одмах после жетве – Зоран Милосављевић
дипл.инж.

ВОЋАРСТВО

- Радови у малињаку после бербе – Љиљана Гвоздић дипл.инж.

СТОЧАРСТВО

- Узгој и исхрана телади – Косовка Јакшић дипл.инж.

ЗАШТИТА БИЉА

- Мере за безбедну и ефикасну употребу пестицида– Сениша Недељковић
дипл.инж

ЦЕНЕ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА ПРЕУЗЕТИХ ИЗ СТИПС – а

Поштовани пољопривредни произвођачи посетите интернет страницу www.agoronuda.com, а уколико Ви желите да понудите свој производ на продају обратите се нама.

АГРОПОНУДА – БЕРЗА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА СРБИЈЕ

ЗАОРАВАЊЕ СТРНИШТА УРАДИТИ ОДМАХ ПОСЛЕ ЖЕТВЕ

Заоравање биљних остатака после жетве стрних жита има низ предности у односу на случајеве када се ова мера не одради благовремено или уопште изостане из разлога спаљивања жетвених остатака. Спаљивље жетвених остатака представља акт најбезумније радње у пољопривредној производњи, а по постојећим законским прописима је и забрањено. Спаљивље значи потпун губитак органске материје и азота. Осим тога ватра се може проширити и изазвати пожаре већих размера загађајући околину, уништавајући корисне микроорганизме у земљишту као и дивљач.

Заоравање жетвених остатака (сламе) код стрних жита има и следеће предности :

- Заорава се количина сламе од 5-7 т/ха, а тиме се у земљиште враћа садржај азота 0,2-0,8%, фосфора 0,09-0,2% и калијума 0,4-1,2%. Пре заоравања је потребно растурилити по површини око 50кг/ха УРЕА ради бржег разлагања органске материје. Заоравање одрадити на дубини од 10-16 см. у зависности од количине органске масе. Дубина заоравања стрништа зависи и од типа земљишта, климатских и временских пролика, влажности земљишта и количине жетвених остатака. Влажност заораног земљишта се повећава услед нарушавања капиларитета, тиме се спречава испаравање. Осим тога после заоравања стрништа земљиште може боље да упија воду за време падавина.

Пре заоравања биљне остатке треба иситнити ради лакшег и равномернијег уношења у земљиште. Поред ситница разних конструкција данас постоје и адаптери, који се монтирају на комбајн па се са жетвом ови остаци сецкају и равномерно растурају по њиви. Исецкани биљни остаци се заоравају раоничним плуговима. Друга оруђа су мање подесна за уношење биљних остатака у земљиште. Биљни остаци и када су иситњени праве тешкоће при орању. Зато се њихово заоравање врши са плуговима који на плужној дасци имају посебне додатке који олакшавају заоравање. Биљни остаци могу да остану дуже на њиви јер делимично омекшају и лакше се заоравају.

Заоравање жетвених остатака (сламе) осигурава извор енергије за микроорганизме, поправља се биогеност земљишта, позитивно се утиче на структуру земљишта као и на водно-ваздушне особине. Другим речима, поправља се плодност и продуктивност земљишта.

Саветодавац ратарства и повртарства Зоран Милосављевић

РАДОВИ У МАЛИЊАКУ ПОСЛЕ БЕРБЕ

За успешну производњу малине потребне су све мере неге и одржавања током целе године, па се после завршене бербе наставља са радовима у малињаку. Квалитетни и здрави изданци за следећу годину се могу однеговати само уз правилан рад од бербе до краја вегетације.

Одмах након завршене бербе потребно је уклањање изданака који су донели род. Да би се омогућило што боље осветљење и проветравање нових изданака, као и спречило преношење болести и штеточина на њих са старих изданака, прошлогодишње изданке треба одмах после бербе одсећи до земље. Ови изданци су завршили своју функцију, па се њиховим задржавањем у засаду не добија, већ се могу проузроковати штете.

У случају високих летњих температура одсечени изданци се могу оставити на жици у редовима, служећи као засена, око десетак дана, да им листови увену. Истовремено на листовима нових изданака кутикула одбља и они се адаптирају на јако зрачење, тако да не добијају ожеготине. Затим се одсечени изданци износе са парцеле и обавезно безбедно спаљују, чиме ће се у њима уништити узрочници болести, штетни инсекти и гриње.

Изданци који су донели род су носиоци потенцијалне заразе, зато што непосредно пре и током бербе нису извођене мере хемијске заштите, па се њиховим уклањањем из засада умањује могућност оболења нових изданака.

Приликом уклањања старих изданака треба уклонити и све оболеле, оштећене, поломљене и превише слабе нове изданке. Собзиром да се обично формира велики број младих изданака у гушћем склопу, потребно је и да се они прореде. При овом послу и избору изданака првенствено треба уклонити све оштећене и болесне, као и изданке који се развијају у међуредном простору. Тиме се постиже боља осветљеност и вентилација унутар редова, смањује се напад гљивичних болести, а раст изданака је уравнотежен. После извршеног проређивања требало би да остане 30 до 40 % више изданака од оног што је потребно за род, зато што током зиме може доћи до пропадања једног броја изданака.

Нови изданци након бербе настављају са растом, па постају склони полегању. То омета радове у малињаку, полегли изданци се оштећују, у простору су са појачаном влагом, брже оболевају, долази и до њиховог неправилног разграђивања, што су разлози да кад нови изданци достигну дужину један метар треба их привремено везати. Привремена потпора се састоји од жице или специјалног везива, које се на висини од 80 cm затеже са обе стране реда од стуба до стуба. Испред зиме та привремена потпора се уклања, а изданци се пуштају да слободно падну по површини земље, чиме ће снегом бити заштићени од појаве измрзавања.

Након бербе треба наставити са уништавањем корова зависно од одржавања, тањирањем или фрезирањем, кошењем, а у реду окопавањем.

Наводњавање малине је неопходно и након бербе, зависно од временских услова, зато што она за своје успевање захтева оптималну влагу, зависно од периода и норме, током читаве вегетације. Како би се младим изданцима створили одговарајући услови. Уколико су изузетно високе температуре без обезбеђене потребне влаге долази до умањења наредне производње, квалитета и приноса, као и до делимичног или потпуног сушења изданака. Подигнуте мреже доприносе заштити и од високих температура, правећи засену. У засаду малине после бербе једна од редовних мера је и обавезна превентивна заштита.

Саветодавац воћарства и виноградарства Љиљана Гвоздић

УЗГОЈ И ИСХРАНА ТЕЛАДИ

Узгој теледи започиње још пре тељења при чему би требало водити рачуна о следећем:

- потребно је уочи тељења обезбедити добре хигијенске услове у објекту како би се спречила обољења телета,
- задњи део краве, бокс у коме се држи крава и конопце за тељење дезинфиковати
- одмах по рођењу телета, пупак дезинфиковати раствором јода. Поступак поновити и наредног дана,
- чистим и дезинфикованим рукама скинути слуз са њушке телета и теле принети крави да га олиже. Теле се може очистити сламом или пешкиром како би му се побољшала циркулација,
- у случају да теле искашљава слуз или неправилно дише (чује се крклање из плућа), подићи га на задње ноге и тако држати око један минут, да би слуз из плућа била избачена слободним падом. Теле се може додатно поквасити по глави и грудима хладном водом како би се стимулисао почетак дисања. Уколико је стање озбиљније, применити метод вештачког дисања тако што се предње ноге померају напред (удисање) и назад (издисање) с тим да глава телета не сме бити у позицији вишој од остатка тела,
- теле држати у индивидуалном смештају до четврте недеље живота. Пола сата након тељења, телету се даје 1 – 1.5 литар колострума. Иста количина се даје и у наредна три дана, четири пута дневно, у размаку 5-6 сати. Исхрана телета колострумом у прва три дана је важна за изградњу имунолошког система телета, али и за обезбеђење довољне количине енергије.

Трећег дана по рођењу, исхрана прелази са колострума на пуномасно млеко, или замену за млеко два пута дневно. Пуномасно млеко обично садржи 4% млечне масти и даје се у количини 4-5 литара дневно у прве четири недеље живота. Исхрана млеком је најскупљи начин исхране теледи. Зато се најчешће користи замена за млеко која се даје у количини од 5-6 литара дневно. Од четврте недеље до краја другог месеца живота, количина млека се постепено смањује на 2-3 литре дневно и комбинује са заменама за млеко до укупне количине од 6 литара на дан. Телету је потребно обезбедити довољну количину чисте и свеже воде за пиће. Вода мора бити увек доступна по вољи, сем што се склања сат времена пре давања млека, а враћа два сата након појења млеком. У прва два месеца, теле треба да расте 650 грама дневно, а то се постиже тако што се постепено уводе високо квалитетна кабаста хранива (сено) и концентроване смесе, који су доступни телету по вољи. Сено треба да стоји у мердевинама за сено, или јаслама, како би остало чисто. Уз кабаста хранива се даје и шака концентрата. Телету је препоручљиво

давати сварљиве концентрате, тј. стартер у пелетираном облику који подстиче апетит и развој бурага, а састоји се од зрневља пшенице, јечма, кукуруза и мало меласе. Телад се навикава на узимање концентрата тако што му се подметне шака концентрата под њушку након што се нахрани млеком. До шесте недеље живота, количина концентрата се постепено повећава на један килограм дневно. Теле се залучује у узрасту 2-2.5 месеца, односно престаје да се храни млеком и прелази на исхрану кабастом храном и концентратима.

Саветодавац сточарства Косовка Јакшић

Мере за безбедну и ефикасну употребу пестицида

За безбедну и ефикасну употребу пестицида неопходно је применити низ мера, које се примењују пре, за време и након њихове употребе.

- Избор најпогоднијег пестицида за сузбијање болести и штеточина на гајеним биљкама уз помоћ стручњака за заштиту биља.

- Приликом куповине пестицида потребно је проверити назив препарата.

- Пре куповине, пажљиво проверити паковање. Не куповати препарат са оштећеним паковањем или амбалажу која цури, нити производ са поломљеним затварачем на амбалажи.

- Приликом транспорта пестицида до куће, не користити јавна транспортна средства.

- Када се пестициди превозе возилом, не стављати тешке ствари преко пестицида јер може доћи до оштећења паковања и цурења пестицида.

- Ако приликом транспорта дође до цурења пестицида, најпре треба удаљити људе и животиње са тог места. Затим набацити материјал који упија просуте пестициде (песак, струготина, пиљевина ис сл.). Након уклањања просутих пестицида, добро опрати то место водом.

- Ако се пестициди нанесу на кожу или одело, добро их испрати водом и сапуном. Сапун добро испира и разлаже пестициде. Никада не јести, нити давати животињама храну загађену пестицидима. Такву храну треба запалити или закопати у земљу.

- Држати пестициде на сувом, хладном и мрачном месту. Не држати их на месту које је директно изложено светлости, нити на топлом и влажном месту.

- Просторије у којима се чувају пестициди држати закључане и забранити приступ неовлашћеним лицима и деци. Не остављати пестициде у близини хране и стаја.

- Течни пестициди се обично разблажују за примену. Приликом разблаживања строго се придржавати упутства на етикетама амбалаже. Унапред припремити за примену неопходну опрему као што је прскалица и др. Удаљити децу и животиње са места разблаживања.

- Никада не сипати пестициде голим рукама. Приликом припреме и рада са пестицидима обавезно користити заштитну опрему (рукавице, кабаницу, чизме, заштитну маску, заштитне наочаре, панталоне), тако да што већа површина тела буде заштићена.

- При мешању пестицида употребљати штапове или друге направе и не умакати руке у раствор пестицида.

- Приликом сипања течних пестицида у прскалицу користити левак да не дође до просипања. У случају формулације у праху, ставити отвор паковања у отвор прскалице.

- После пуњења прскалице, проверити да ли негде не цури. Не употребљавати покварену или прскалицу која цури.

- Никада не остављати преостале пестициде у празне боце за пиће, јер би их деца грешком могла попиту.

- Не користити празну амбалажу од пестицида за држање хране и пића. Уништити празну амбалажу бушењем. Закопати у земљу пробушену амбалажу. Ако је амбалажа спаљива, спалити је после употребе.

- Примењивати пестициде рано ујутро по лепом времену. Трудити се да се пестициди примењују низ ветар. Ако се пестициди примењују непосредно пре кише, могу се лако испрати и не могу дати очекиван ефекат. Ако се примењују по јаком ветру, ветар може да их разнесе и могу да оштете друге културе или оближње куће. Не користити пестициде по јако топлом времену (изнад 30°C).

- Ако се запуше дизне на прскалици , не отпушавати их устима. Очистити дизне стабљикама траве или гранчицама.
  - Приликом примене пестицида не узимати храну и не пушити.
  - Опрему за примену, као што су прскалице, добро опрати водом одмах после употребе. Држати опрему на одговарајућем месту, ван домашаја деце.
  - Никада не бацати преостале пестициде у реке или рибњаке.
  - После рада, опрати одело водом и сапуном и истуширати се.
- Пре употребе било ког пестицида увек пажљиво прочитати упуство на амбалажи или у прилогу.

Саветодавац заштите биља **Недељковић Синиша**

*ДОМИНАНТНЕ ЦЕНЕ ВОЋА, ГРОЖЂА И ПОВРЋА – ЗЕЛЕНЕ ПИЈАЦЕ ЗА
ПЕРИОД ОД 07.08.-14.08.2017.ГОДИНЕ
ЦЕНТРАЛНА СРБИЈА*

Јединица мере (кг/дин)	Београд	Краљево	Ниш
Банана	150	120	100
Јабука (остала)	80	70	120
Лимун	300	300	230
Поморанџа	220	/	160
Нектарина	100	80	90
Шљива	60	80	60
Крушка	100	100	100
Јединица мере (кг/дан)	Београд	Краљево	Ниш
Краставац-салатни	60	50	50
Кромпир	70	40	40
Паприка-шиља	80	80	60
Лук црни	80	60	40
Парадајз	80	50	60
Тиквице	50	50	30
Шаргарепа	80	50	60

ДОМИНАНТНЕ ЦЕНЕ ВОЋА, ГРОЖЂА И ПОВРЋА – КВАНТАШКЕ ПИЈАЦЕ ЗА ПЕРИОД ОД 07.08.-14.08.2017. ГОДИНЕ
ЦЕНТРАЛНА СРБИЈА

Јединица мере (кг/дин)	Београд	Краљево	Ниш
Банана	105	100	90
Јабука (остала)	60	50	60
Лимун	175	200	200
Поморанџа	130	/	60
Нектарина	60	50	65
Шљива	55	40	-
Крушка	70	80	90

Јединица мере (кг/дан)	Београд	Краљево	Ниш
Краставац-салатни	35	30	/
Кромпир	25	20	30
Паприка-шиља	50	50	50
Лук црни	25	25	30
Парадајз	50	70	35
Тиквице	20	25	20
Шаргарепа	30	35	45

ДОМИНАНТНЕ ЦЕНЕ ЖИВЕ СТОКЕ НА ПИЈАЦАМА ЗА ПЕРИОД ОД 07.08.-14.08.2017. ГОДИНЕ
ЦЕНТРАЛНА СРБИЈА

Јединица мере (дин/кг)	Тежина/узраст	Раса	Београд	Краљево	Ниш
Двиске	све тежине	све расе	240	130	-
Јагњад	све тежине	све расе	270	240	280
Јарад	све тежине	све расе	-	160	-
Јунад	350-480кг	СМ	-	-	-
Јунад	>480	све расе	250	-	230
Козе	све тежине	све расе			-
Крава за клање	све тежине	СМ	-	160	-
Крмаче за клање	>130кг	све расе	-	100	-
Овца	све тежине	све расе	160	120	-
Прасад	16-25кг	све расе	250	260	190
Телад	80-160	СМ		370	-

Товљеници	80-120	све расе	209	160	150
Товљеници	>120кг	све расе	-	120	130
Шиљежад	све тежине	све расе	240	-	-

*ДОМИНАНТНЕ ЦЕНЕ ЖИТАРИЦА ЗА ПЕРИОД
ОД 07.08.-14.08.2017. ГОДИНЕ*
ЦЕНТРАЛНА СРБИЈА

Јединица мере (дин/кг)	Београд	Краљево	Ниш
Кукуруз	24	23,50	25
Пшеница	20	22	20
Сточни јечам	20	24	-
Сточно брашно	16	-	-

www.stips.minpolj.gov.rs

www.agoponuda.com

AGROPONUDA
BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

